

Uitbreiding Wageningse golfclub

Ruimtelijke onderbouwing ten behoeve van omgevingsvergunning
Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo)

Definitief

Grontmij Nederland B.V.
Houten, 9 juni 2015

Verantwoording

Titel : Uitbreiding Wageningse golfclub

Subtitel : Ruimtelijke onderbouwing ten behoeve van omgevingsvergunning Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo)

Projectnummer : PN 319630

Referentienummer : 500/319630/LV

Revisie : D6

Datum : 9 juni 2015

Auteur(s) : Fiona Sinoo en Luuk Vranken

E-mail adres : luuk.vranken@grontmij.nl

Gecontroleerd door : Luuk Vranken

Goedgekeurd door : Bavius de Vries

Contact : Grontmij Nederland B.V.
De Molen 48
3994 DB Houten
Postbus 119
3990 DC Houten
T +31 88 811 66 00
www.grontmij.nl

Inhoudsopgave

1	Inleiding	5
1.1	Aanleiding en doelstelling	5
1.2	Ligging gebied	5
1.3	Vigerend bestemmingsplan	6
1.4	Leeswijzer	6
2	Huidige en toekomstige situatie	7
2.1	Motivering van de ontwikkeling	7
2.2	Situering en begrenzing	7
2.3	Locatiekeuze	8
2.4	Huidige inrichting	9
2.5	Wensen voor de inrichting van de uitbreiding	9
2.6	Toekomstige inrichting	11
3	Beleidskader	15
3.1	Algemeen	15
3.2	Rijksbeleid	15
3.3	Provinciaal beleid	15
3.4	Regionaal beleid	18
3.5	Gemeentelijk beleid	18
3.6	Conclusie beleidskader	19
4	Milieu- en omgevingsaspecten	21
4.1	Algemeen	21
4.2	Natuur	21
4.3	Landschap	22
4.4	Water	23
4.5	Bodem	23
4.6	Archeologie en cultuurhistorie	24
4.7	Externe veiligheid	27
4.8	Verkeer en parkeren	27
4.9	Geluid	29
4.10	Luchtkwaliteit	30
4.11	Bedrijven en milieuzonering	30
4.12	Milieueffectrapportage	30
4.13	Conclusie milieu- en omgevingsaspecten	31
5	Uitvoerbaarheid	33
5.1	Economische uitvoerbaarheid	33
5.2	Maatschappelijke uitvoerbaarheid	33
6	Procedure omgevingsvergunning	35
6.1	Algemeen	35
6.2	Vorbereiding	35
6.3	Besluitvorming	35
6.4	Beroep en hoger beroep	35

1 Inleiding

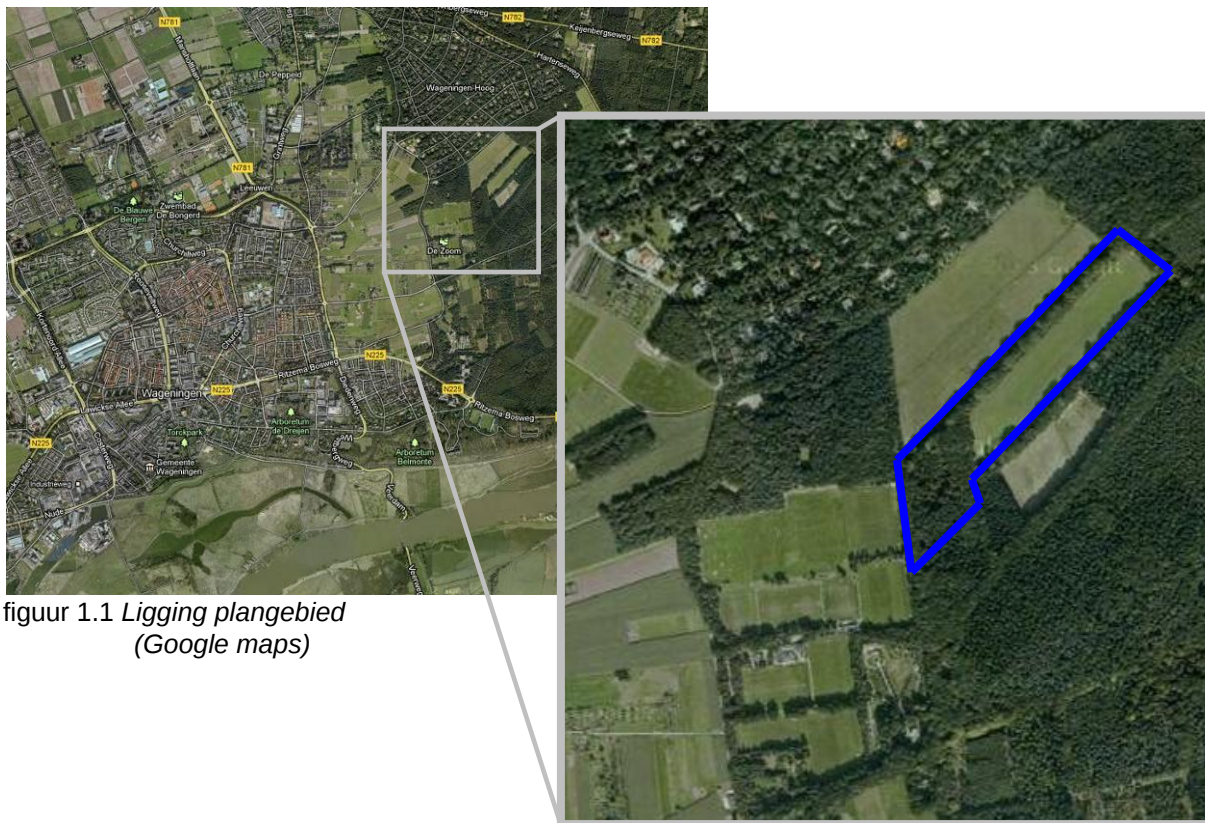
1.1 Aanleiding en doelstelling

Op het sportpark De Zoom is de Wageningse golfclub gevestigd. De golfclub beschikt over een baan bestaande uit 9 holes rondom velden die bij verschillende sportverenigingen in gebruik zijn. Door deze ligging rond andere sportvelden, kan de golfbaan enkel worden gebruikt wanneer de andere sportvelden niet in gebruik zijn. In de praktijk betekent dit dat alleen op doordeweekse dagen, overdag gegolfd kan worden. Om de golfclub aantrekkelijker te maken heeft de golfclub het voornemen om uit te breiden. Met de uitbreiding ontstaat een 14-holes golfbaan, waarbij de 5 nieuwe holes op alle tijden beschikbaar zijn. Door de beschikbaarheid van (een deel van) de baan te verruimen wordt het mogelijk vaker te golfen en wordt een bredere doelgroep getrokken, waardoor het ledenaantal op peil gehouden kan worden.

Het geldende bestemmingsplan voor deze locatie voorziet echter niet in de mogelijkheid voor een golfbaan. Met een omgevingsvergunning kan worden afgeweken van het bestemmingsplan voor de uitbreiding van de holes, wanneer hier een goede ruimtelijke onderbouwing aan ten grondslag ligt. Voorliggend rapport vormt deze ruimtelijke onderbouwing.

1.2 Ligging gebied

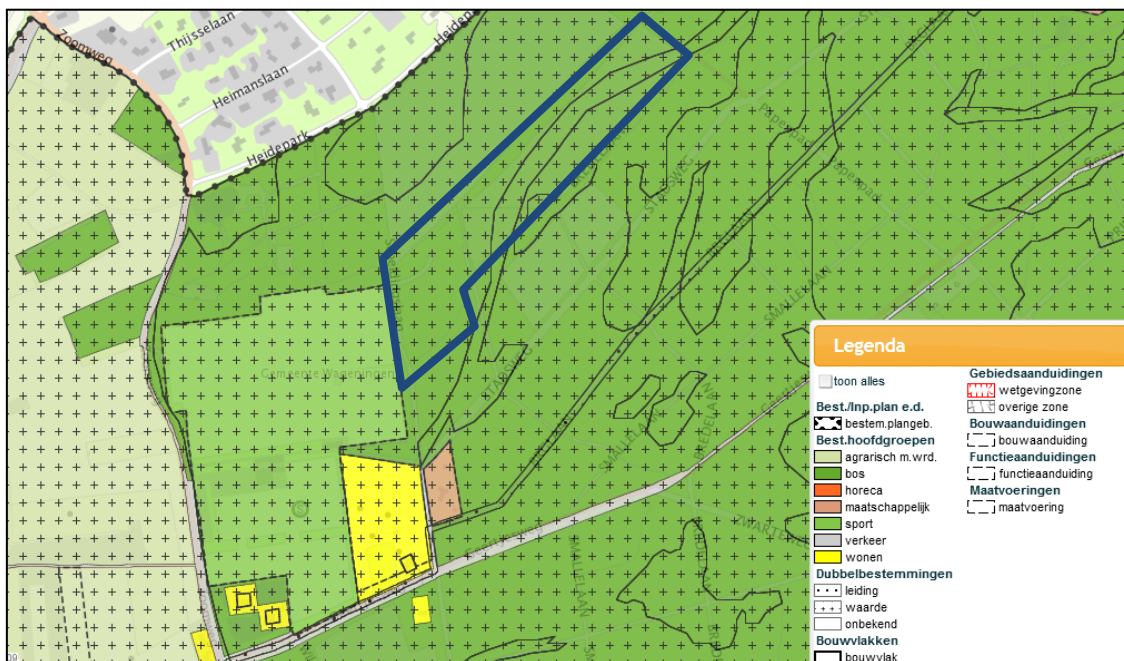
Het plangebied ligt ten noordoosten van de kern van Wageningen, ten zuiden van Wageningen Hoog. De huidige Wageningse golfclub ligt binnen het sportcomplex De Zoom. Aan de oostkant van dit sportcomplex vindt de uitbreiding plaats. In figuur 1.1 is de ligging van het besluitgebied weergegeven.

figuur 1.1 Ligging plangebied
(Google maps)

1.3 Vigerend bestemmingsplan

Ter plaatse van het besluitgebied geldt het bestemmingsplan 'Buitengebied', vastgesteld op 30 september 2013. Hierin heeft de uitbreidingslocatie de bestemming 'Bos'. Deze gronden zijn primair bedoeld voor een duurzame instandhouding van het bos als drager van een natuurfunctie, een houtproductiefunctie en een extensieve recreatieve functie. Daarnaast zijn kwekerijen van bosplantsoen en kerstdennen, bosbouwproefterreinen, arboretum en landbouwenclaves toegestaan, in zoverre deze aanwezig waren tijdens de tervisielegging van het ontwerp van het bestemmingsplan. In figuur 1.2 is een uitsnede van het vigerende bestemmingsplan weergegeven ter plaatse van het besluitgebied.

figuur 1.2 uitsnede vigerend bestemmingsplan 'Buitengebied' ter plaatse van besluitgebied (donkerblauw omlijnd)

Tevens heeft de uitbreidingslocatie de bestemmingen 'Waarde – Archeologie 2' en 'Waarde – Archeologie 3'. De bestemmingen Waarde – Archeologie 2 en Waarde – Archeologie 3 zijn dubbelbestemmingen. Hiervoor is bepaald dat, indien de grond meer dan 10.000 m², respectievelijk 1.000 m² en dieper dan 30 cm wordt geroerd, archeologisch onderzoek nodig is.

1.4 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 van deze ruimtelijke onderbouwing wordt een beschrijving van de huidige en de beoogde situatie van het besluitgebied gegeven. Vervolgens wordt in hoofdstuk 3 ingegaan op het vigerende beleid, waarbij het beleid op verschillende bestuursniveaus aan bod komt. In hoofdstuk 4 wordt ingegaan op de verschillende milieu- en omgevingsaspecten, waarna in hoofdstuk 5 de uitvoerbaarheid aan bod komt. Ten slotte wordt in hoofdstuk 6 de wettelijke procedure beschreven.

2 Huidige en toekomstige situatie

2.1 Motivering van de ontwikkeling

De Wageningse Golfclub (WGC) is opgericht in december 1989 en kent een ledenbestand van 450 tot 500 leden. De WGC speelt op het sportpark De Zoom, waar een korte baan van 9 holes is aangelegd rondom velden die bij verschillende sportverenigingen in gebruik zijn. Tevens heeft de golfclub een clubgebouw aan de Zoomweg 10.

De bestaande 9 holes zijn verspreid rondom de aanwezige sportvelden aangelegd en worden gebruikt op momenten dat de overige velden niet in gebruik zijn. Deze omliggende sportvelden zijn in het weekend en in de avonden vaak in gebruik. Daardoor is de huidige golfbaan eigenlijk alleen overdag op doordeweekse dagen bruikbaar. Dit maakt de baan voor een beperkte doelgroep aantrekkelijk, waardoor op termijn het ledental kan afnemen.

Als oplossing heeft het bestuur van de golfclub gezocht naar een alternatieve locatie voor de club, waar de golfbaan vaker kan worden gebruikt. Hierbij zijn verschillende mogelijkheden onderzocht om een nieuwe baan te realiseren. Echter bleek geen van de onderzochte mogelijkheden realiseerbaar te zijn.

Nu zijn gronden beschikbaar op de betreffende locatie zoals in het voorgaande hoofdstuk in figuur 1.1 weergegeven, waar een uitbreiding van de golfbaan mogelijk is en waar op de gewenste tijden kan worden gegolfd. Hiermee kan toch aan de wensen van de golfclub worden voldaan. Doel van de uitbreiding is om een terugloop van het ledenaantal te voorkomen. De uitbreiding zal dus niet leiden tot een groei van de bezoekersaantallen. Tevens draagt de uitbreiding van de golfbaan bij aan het behoud van het landgoed Dorskamp. In paragraaf 2.3 wordt nader ingegaan op de keuze van deze locatie.

2.2 Situering en begrenzing

De huidige golfbaan ligt in sportcomplex De Zoom. De uitbreiding vindt plaats op een rechthoekig perceel ten oosten hiervan. In figuur 2.1 is de ligging hiervan weergegeven.

figuur 2.1 Geel omlijnd: locatie sportcomplex de Zoom, blauw omlijnd: plangebied uitbreiding

De uitbreidingslocatie grenst aan de korte noordelijke zijde aan het Natura 2000 gebied Veluwe, dat ten noordoosten van het besluitgebied is gelegen. In figuur 2.2 is de ligging van het Natura 2000 gebied ten opzichte van het besluitgebied weergegeven. Daarnaast ligt het gebied binnen het Gelders Natuurnetwerk. In paragraaf 4.2 wordt ingegaan op de combinatie van de natuur- en recreatiefunctie en de effecten.

figuur 2.2 Ligging Natura 2000 gebied ten opzichte van de uitbreiding

Het perceel waar de uitbreiding is voorzien maakt deel uit van de gronden behorend bij het landgoed Dorskamp, dat ligt tussen Renkum en Wageningen.

2.3 Locatiekeuze

Nadat de Wageningse golfclub het voornemen had opgevat om de golfbaan te verplaatsen naar een locatie die beter past bij de wensen van de club, zijn verschillende mogelijkheden onderzocht. Echter bleken geen van de mogelijkheden realiseerbaar. Toen de gronden vrijkwamen ten oosten van de huidige golfbaan, bleek een uitbreiding van de golfbaan op deze locatie een mooi alternatief.

Daarnaast dient de aanleg van de golfbaan op deze locatie nog een ander doel. Het perceel waar het om gaat behoort tot het landgoed Dorskamp. De verhuur hiervan ten behoeve van de golfbaan, vormt een inkomstenbron die bijdraagt aan het behoud van het landgoed. Tussen de eigenaar van het landgoed en de Wageningse golfclub is hiertoe een overeenkomst gesloten.

In de navolgende hoofdstukken wordt de haalbaarheid van de ontwikkeling op deze locatie aangetoond, waarbij wordt getoetst aan de bestaande wet- en regelgeving en beleid voor het betreffende gebied.

2.4 Huidige inrichting

Momenteel is een groot deel van het perceel ingericht voor akkerbouw. Langs de flanken van dit perceel staan rijen oude beuken, deze vormen de ruimtelijke en cultuurhistorische structuurdragers binnen het plangebied, zoals ook de Scheidingslaan; een zogenaamde 'holle weg' met volwassen beuken. Een kleiner zuidelijk gelegen deel tussen de landbouwenclave en het sportpark is ingericht als multifunctioneel bosgebied, aansluitend op de bospercelen van de rest van het landgoed. Dit is een gemengd bos waarin de afgelopen decennia Amerikaanse eik en Douglas spar voor houtproductie zijn aangeplant. Deze worden nu periodiek (6 jaarlijks) geoogst. De ecologische waarde is beperkt (zie paragraaf 4.2).

In figuur 2.3 zijn twee foto's van de huidige situatie van het besluitgebied weergegeven.

Akker, kijkend richting noordwestpunt

figuur 2.3 Foto's huidige inrichting besluitgebied

Pad door bosrand met rechts de akker

2.5 Wensen voor de inrichting van de uitbreiding

Huidige golfbaan

De huidige golfbaan bestaat uit 9 holes. In figuur 2.4 is de inrichting van de huidige golfbaan weergegeven. De bestaande baan blijft bij uitbreiding op deze wijze gehandhaafd.

figuur 2.4 Inrichting huidige golfbaan

Uitbreiding

De wens is om 5 extra holes aan te leggen in het besluitgebied. Uitgangspunt is om deze op zo'n manier aan te leggen dat een duurzame combinatie ontstaat tussen de natuurfunctie en de golfbaan. Dit wordt gerealiseerd door het bosgebied op het perceel zo veel mogelijk als bos te behouden en het akkerbouwdeel op een natuurlijke manier in te richten, zodat hier, meer dan in de huidige situatie het geval is, een natuurfunctie ontstaat.

Tevens wordt de aanleg en onderhoud van de golfbaan ecologisch verantwoord uitgevoerd, met een minimum gebruik aan bestrijdingsmiddelen. De richtlijnen die ook gelden op De Zoom worden ook toegepast op de uitbreiding.

Ondanks dat het streven is naar behoud van zoveel mogelijk bomen, moeten ook bomen worden gekapt. Binnen het reguliere bosonderhoud en oogst van kaprijpe bomen (met name de uitheemse soorten Douglas spar en Amerikaanse eik) wordt plaatselijk ook gedund om productiehout voldoende ruimte voor groei te geven. De volwassen beuken en enkele inlandse eiken blijven daarbij gespaard. Met de inpassing van golf zal een aantal bomen extra, of eerder dan gepland, worden gekapt. Voor alle kap geldt dat deze bomen (ten behoeve van productie dan wel voor golf) gecompenseerd dienen te worden. Het te kappen areaal van 1,18 hectare zal voor 166 procent gecompenseerd moeten worden. Dit gebeurt in dit geval gedeeltelijk binnen de houtopstanden die rondom de holes zijn voorzien en op een ander naastliggend perceel en niet (meer) binnen hetzelfde bosvak. In totaal wordt minimaal 1,95 hectare nieuw bos gerealiseerd (1,75 hectare op compensatiegebied en minimaal 2.000 m² tussen de nieuwe holes). In figuur 2.5 is de ligging ervan, ten opzichte van het besluitgebied, weergegeven. Het compensatiegebied is al van een passende bestemming voorzien en om die reden niet meegenomen in de omgevingsvergunning. Dit perceel is in het verleden in gebruik geweest als productiegrond voor kerstbomen. Ook op de voormalige akker zullen bomen aangeplant worden. In het bosvak waarin golf wordt ingepast, verdwijnt de functie houtproductie en zal het beheer (binnen het golfbaanonderhoud) meer gericht zijn op de natuurfunctie.

figuur 2.5 Ligging compensatiegebied (geel) ten opzichte van besluitgebied (blauw)

Parkeervoorziening

De extra parkeerdruk als gevolg van de ontwikkeling van de Wageningse Golfclub bedraagt 8 parkeerplaatsen (zie paragraaf 4.8). Deze parkeerplaatsen zijn voorzien bij de uitbreiding van de totale parkeergelegenheid van Sportpark De Zoom, zoals deze in 2015 is vergund (zie figuur 2.6).

figuur 2.6 Extra parkeergelegenheid Sportpark De Zoom 2015

2.6 Toekomstige inrichting

Met de uitbreiding ontstaat een golfbaan van 14 holes. In de huidige situatie lopen enkele wandel- en ruiterspaden door het gebied. Enkele van deze paden zullen worden verlegd. Dit is nodig om een golfbaan te realiseren die veilig te gebruiken is met geen of een minimum aan hekwerk.

In de huidige situatie zijn geen officiële wandel- of ruiterspaden die als zodanig zijn aangewezen in het kader van de openstelling van het landgoed op basis van de Natuurschoonwet. De uitbreiding van de golfbaan heeft dan ook geen effect op de opengestelde delen van het landgoed.

De feitelijk aanwezige wandelpaden zijn door het gebruik in de loop der tijd spontaan (illegaal) ontstaan. Het betreft één verbinding tussen de Scheidingslaan en het Papenpad, langs de noordzijde van het agrarisch perceel en één verbinding die over het agrarisch perceel loopt en via het bosgebied ten zuiden van de beoogde uitbreiding van de golfbaan richting Papenpad gaat.

Hoewel deze paden geen formele status kennen, zijn zij wel reeds lange tijd in gebruik. Er is reeds een bestaande alternatieve route aanwezig via de Scheidingslaan en het fietspad richting het Papenpad. De landgoedeigenaar is bovendien bereid om voor beide wandelroutes nog een

alternatief te bieden. Daarbij wordt gedacht aan een verbinding aan de noordzijde van de boomrij langs het agrarisch perceel.

Het stukje ruiterspad vormt een doorsteek tussen De Eng en de overige ruiterspaden in het gebied. Dit ruiterspad is als zodanig aangewezen als tegemoetkoming aan de ruiters, hiertoe is de landgoedeigenaar niet verplicht. Daarbij wordt geconstateerd dat de route van het ruiterspad in de praktijk niet altijd gevolgd wordt. Dit heeft geleid tot twee alternatieve 'routes' die door ruiters gebruikt worden, die over het bestaande agrarische perceel lopen. Dit leidt tot oneigenlijk gebruik van (en schade aan) de agrarische gronden in het gebied. Deze omstandigheden hebben geleid tot de wens van de landgoedeigenaar om het ruiterspad om te leggen. In de nieuwe situatie kan men vanaf De Eng via twee routes de ruiterspaden bereiken: langs de Geertjesweg of langs het Heidepark en het Papenpad.

figuur 2.7 Beoogde nieuwe padenstructuur

Voor de uitbreiding van de golfbaan is een inrichtingsplan¹ opgesteld. Hierin wordt per hole de nieuwe inrichting beschreven, die is gebaseerd op de behoefte die bestaat vanuit de Wageningse golfclub. Het inrichtingsplan geeft de situering van de diverse onderdelen van de golfbaan nauwkeurig aan. Slaglijnen, afslagplaatsen en greens liggen dus al vast, daarin schuift nagenoeg niks meer. Wel wordt het inrichtingsplan technisch nog uitgewerkt in werktekeningen, details van de greencomplexen waar de kraanmachinisten mee aan de gang gaan. Bij deze uitwerking worden de detailkeuzes gemaakt als het gaat om grondverzet, drainage en (micro)reliëf van het speelveld etc. Grondverzet is taakstellend in de begroting opgenomen, ca 2000 m³ over totale plan. Per saldo zo'n 400 m³ per hole/green. Een green plus omliggende bunkers en voorgreen is grofweg 1000 m² dus gemiddeld zo'n 40 cm reliëf, circa 0 tot 80 cm. Er worden geen gebouwen gerealiseerd. De bestaande bebouwing voldoet om ook in de toekomst te blijven gebruiken.

Met deze ruimtelijke onderbouwing wordt afgeweken van alle bepalingen in het geldende bestemmingsplan, waardoor voor de aanlegwerkzaamheden van de uitbreiding van de golfbaan geen vergunning voor het uitvoeren van werken, geen bouwwerken zijnde, en werkzaamheden (aanlegvergunning) benodigd is.

1 Voorontwerp Uitbreiding Golfbaan de Zoom, Wageningen, Bureau de Klare Lijn, december 2012

3 Beleidskader

3.1 Algemeen

In dit hoofdstuk wordt het, voor de voorgenomen ontwikkeling relevante, vigerende beleid op de verschillende bestuursniveaus uiteengezet. Achtereenvolgens komen aan de orde:

- rijksbeleid;
- provinciaal beleid;
- gemeentelijk beleid.

3.2 Rijksbeleid

Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR)

De Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte, vastgesteld op 13 maart 2012, geeft een integraal kader voor het ruimtelijk- en mobiliteitsbeleid op rijksniveau en is de 'kapstok' voor bestaand en nieuw rijksbeleid met ruimtelijke consequenties. De hoofdlijnen van de structuurvisie gaan over bereikbaarheid, concurrentiekracht en leefbaarheid en veiligheid.

In de Structuurvisie wordt een groot deel van ruimtelijke ordeningskwesties bij de provincies en gemeenten neergelegd. Zo staat in de Structuurvisie dat afspraken over verstedelijking, groene ruimte en landschap het Rijk aan de provincies en gemeenten overlaat, het budget voor provinciaal en regionaal verkeer en vervoer ook bij provincies en gemeenten komt te liggen en gemeenten ruimte krijgen voor kleinschalige natuurlijke groei en voor het bouwen van huizen die aansluiten bij de woonwensen van mensen. Het rijk bemoeit zich alleen nog met onderwerpen die:

- nationale lasten of baten heeft (bijv. militaire activiteiten),
- waar internationale afspraken over zijn gemaakt, en
- land- of provinciegrensoverschrijdend zijn én een hoog afwentelingsrisico kent of in beheer is bij het rijk (bijvoorbeeld hoofdnetwerk mobiliteit).

Het beleid dat in de structuurvisie is neergelegd wordt in het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro) vastgelegd in regelgeving. Hierin zijn directe regels voor provincies en gemeenten opgenomen die de rijksbelangen beschermen.

Conclusie rijksbeleid

Het besluitgebied maakt geen deel uit van de in het Barro vastgelegde rijksbelangen. Het rijksbeleid heeft daarom geen invloed op de uitbreiding van de golfbaan.

3.3 Provinciaal beleid

Omgevingsvisie Gelderland

In de omgevingsvisie is het besluitgebied aangewezen als landbouw extensiveringsgebied. Dit wil zeggen dat op deze plek om de natuur te ontzien geen ruimte geboden wordt aan de groei van de niet-grondgebonden veestapel. In dit gebied kunnen meerdere functies (ook niet-agrarische bestemmingen) naast elkaar bestaan. Dit is een gemeentelijke afweging. Juist meerdere functies kunnen de afbouw van de intensieve veehouderij ondersteunen. Nieuwe functies moeten passen bij de gegeven kernkwaliteiten in een gebied. Het besluitgebied ligt daarnaast in het Gelders Natuurnetwerk en is aangewezen als nationaal landschap Veluwe. Het betreft een agrarische enclave binnen de Veluwe. Kenmerken zijn onder meer de afwisseling van grootschalig bos en kleinschalige, open landbouwgronden (mozaïek) en waardevolle open essen. In het aangrenzende Veluwemassief heersen rust, ruimte en donkerte.

Omgevingsverordening Gelderland

In de omgevingsverordening zijn regels (randvoorwaarden) opgenomen passend bij de provinciale aanpak van ambities en doelen in de Omgevingsvisie. Veel van deze regels waren eerder in diverse andere verordeningen van de provincie opgenomen. Vrijwel alle regels die betrekking hebben op de fysieke leefomgeving zijn opgenomen in de omgevingsverordening. Het gaat hierbij om regels op het gebied van ruimtelijke ordening, milieu, water, mobiliteit, natuur en bodem. Met name van de regels op het gebied van natuur zijn relevant voor de voorgenomen ontwikkeling.

figuur 3.1 Uitsnede verordening behorende kaart Regels Natuur

Het besluitgebied is aangeduid als Gelders Natuurnetwerk. In het Gelders Natuurnetwerk is uitbreiding van bestaande functies mogelijk indien in de toelichting bij het plan wordt aangetoond dat de kernkwaliteiten van het gebied, in hun onderlinge samenhang bezien, per saldo worden versterkt en deze versterking planologisch is verankerd in hetzelfde dan wel een ander, gelijktijdig vast te stellen bestemmingsplan.

Kernkwaliteiten van het gebied

De nieuwe holes worden voornamelijk aangelegd op gronden die in agrarisch gebruik zijn. In de bestaande houtopstanden in het besluitgebied zal ook ruimte gemaakt worden voor de golfbaan. Dit wordt overwegend gedaan binnen het reguliere bosonderhoud. Deze bestaat uit de oogst van kaprijpe bomen (met name de uitheemse soorten Douglas spar en Amerikaanse eik) en het plaatselijk uitdunnen om productiehout voldoende ruimte voor groei te geven. De volwassen beuken en enkele inlandse eiken blijven daarbij gespaard. Met de inpassing van golf zal een aantal bomen extra, of eerder dan gepland, worden gekapt. Voor alle kap geldt dat deze bomen (ten behoeve van productie dan wel voor golf) gecompenseerd dienen te worden.

In totaliteit wordt 1,18 hectare bestaande houtopstand vrijgemaakt worden voor de uitbreiding van de golfbaan. De te verwijderen houtopstand heeft een ontwikkeltijd tussen de 5 en 25 jaar. De ontwikkeltijd voor de nieuw te ontwikkelen natuur zoals eiken bedraagt ongeveer 25 jaar. De oppervlakte aan houtopstand die wordt verwijderd, wordt binnen het project voor 166 procent (2/3 in oppervlak) gecompenseerd met de aanleg van nieuwe houtopstand.

figuur 3.2 Indicatie compensatiegebieden natuur

De 1,95 hectare ter compensatie betreft 1,75 hectare op een nabijgelegen compensatiegebied en minimaal 2.000 m² tussen de nieuwe holes. In figuur 3.2 is de ligging van de compensatiegebieden weergegeven. Het grote compensatieperceel is in het verleden in gebruik geweest als productiegrond voor kerstbomen. Ook op de voormalige akker zullen bomen aangeplant worden. In het bosvak waarin golf wordt ingepast, verdwijnt de functie houtproductie en zal het beheer (binnen het golfbaanonderhoud) meer gericht zijn op de natuurfunctie. In combinatie met het gebruik van meer inheemse soorten, leidt dit tot een ecologische kwaliteitsverbetering. De kernkwaliteiten van het gebied zijn met voorliggend project dan ook geborgd. Het compensatiegebied is al van een passende bestemming voorzien en om die reden niet meegenomen in het besluitgebied van de omgevingsvergunning. Daarnaast is in de overeenkomst met het landgoed de benodigde compensatie voorzien en opgenomen dat het nieuwe grondgebruik moet passen bij het karakter, landschap en de ecologische kwaliteiten van het landgoed. Gesteld kan worden

dat de kernkwaliteiten van het betreffende gebied in onderlinge samenhang bezien, per saldo substantieel worden versterkt in het project.

Conclusie provinciaal beleid

Het besluitgebied ligt binnen de begrenzing van het Gelders Natuurnetwerk. Met de uitbreiding van de bestaande golfbaan zal natuurontwikkeling plaatsvinden en worden geen kernwaarden aangetast. De kernkwaliteiten worden met voorliggende project en overeenkomst gewaarborgd. Er vindt een toevoeging plaats aan bosgebied, met bovendien een betere kwaliteit. Hiermee worden de kernkwaliteiten per saldo versterkt. Dit is ook verankerd, zowel in de omgevingsvergunning om af te wijken van het bestemmingsplan als in de overeenkomst met het landgoed.

Hiernaast heeft de provincie bij de herbegrenzing van de EHS, waarin dit perceel bij de EHS werd betrokken, een commentaarnota opgesteld. Hierin heeft de provincie aan de golfclub geantwoord dat initiatieven voor bijvoorbeeld recreatie mogelijk zijn, 'mits de kernkwaliteiten van het gebied worden gerespecteerd en versterkt, nieuwe ontwikkelingen mogelijk zijn'. Tevens is gemeld dat binnen de randvoorwaarden ook mogelijkheden zijn voor verdere ontwikkeling van golfterreinen binnen de EHS. De ontwikkeling past daarmee in het provinciaal ruimtelijk beleid. Ook past de ontwikkeling in het toekomstig beleid van de provincie, namelijk de provinciale omgevingsvisie en omgevingsverordening Gelderland.

3.4 Regionaal beleid

Regionale structuurvisie WERV

De gemeenten Wageningen, Ede, Rhenen en Veenendaal hebben gezamenlijk de structuurvisie WERV opgesteld. Deze regionale structuurvisie is in maart 2005 vastgesteld.

Over natuurontwikkeling is in de structuurvisie opgenomen dat hier binnen het WERV gebied een belangrijke rol is weggelegd. Zo moet de EHS worden gerealiseerd en moet natuurgebieden worden vergroot en ontsnipperd. Hierbij wordt opgemerkt dat particuliere initiatieven zoals nieuwe landgoederen en 'rood voor groenconstructies' worden bevorderd.

Met de realisatie van de uitbreiding van de golfbaan wordt natuur ontwikkeld, waarbij het Gelders Natuurnetwerk versterkt wordt, in combinatie met een recreatieve functie. Hiermee wordt voldaan aan de structuurvisie van Wageningen, Ede, Rhenen en Veenendaal.

Conclusie regionaal beleid

Met de uitbreiding van de golfbaan wordt tevens natuur ontwikkeld waardoor wordt voldaan aan de wensen uit de regionale structuurvisie.

3.5 Gemeentelijk beleid

Structuurvisie Wageningen

De Structuurvisie Wageningen is op 3 december 2013 vastgesteld door de gemeenteraad. In de Structuurvisie wordt aangegeven wat de urgente ruimtelijke opgaven zijn voor de gemeente. De Structuurvisie beschrijft de ruimtelijke ambities en vormt een kwalitatief ruimtelijk ontwikkelings- en afwegingskader voor de komende 10 jaar. De structuurvisie biedt voldoende flexibiliteit om te kunnen sturen op veranderingen in de markt en om te kunnen anticiperen op nog onbekende ontwikkelingen.

In de Structuurvisie zijn de belangrijkste (sociaal-economische) overkoepelende opgaven voor Wageningen samengevat:

1. Het op orde brengen van de basiskwaliteit: regionale en lokale verbondenheid, stedenbouwkundige structuur, landschap en cultuurhistorie en duurzaamheid en klimaat
2. Het toekomstbestendig maken van de wijken en haar voorzieningen
3. Het bieden van een kwaliteitskader voor de ontwikkellocaties
4. Het versterken van het toeristische en recreatieve profiel
5. Het versterken van de relatie tussen stad, universiteit (Wageningen UR) en de kennis-economie
6. Het bieden van ruimte voor de lokale en regionale werkgelegenheid

7. Het versterken van de binnenstad

De voorgenomen uitbreiding van de golfbaan op De Zoom geeft met name een goede invulling op de vierde overkoepelende opgave.

De uitbreiding van de golfbaan ligt in de bossen aan de oostzijde op de stuwwal van het Veluwemassief van de gemeente. Er zijn diverse landgoederen en buitenplaatsen ontstaan op de stuwwal(rand) die in de 19^e eeuw steeds meer werd bebost. Het bosgebied herbergt nu veel natuurwaarden en is een belangrijke recreatieve bestemming. De bosrandzone bestaat uit besloten landschappelijke kamers aan de randen van het kernbos. De bosrandzone vormt een natuurlijke overgang naar de open Eng en het Renkumse beekdal en via de Wageningse Berg naar de stad en de uiterwaarden. Hier liggen de landgoederen. Ontwikkelingen zijn alleen mogelijk in de open boskamers van de bosrandzone. De eventuele ontwikkelingen moeten passen binnen een of meer van de thema's voedsel, gezondheid, natuur en recreatie. De uitwerking per thema, de onderlinge afstemming van (ruimtelijke) initiatieven en afstemming met bestaande kwaliteiten is hierbij van groot belang.

De uitbreiding van de golfbaan vindt plaats in een open boskamer van de bosrandzone. Doordat recreatie, golfen, op een natuurlijke manier in een natuurgebied wordt ingevuld wordt rekening gehouden met de bestaande kwaliteiten van de locatie waar de uitbreiding plaatsvindt.

De gemeente geeft in haar structuurvisie aan dat zij de huidige buitensportcomplexen Noordwest, sportzone Wageningen UR/Bongerd en langs de Zoomweg wil handhaven.

Conclusie gemeentelijk beleid

De gemeente heeft de ambitie om de huidige buitensportcomplexen Noordwest, sportzone Wageningen UR/Bongerd en langs de Zoomweg te handhaven. Ontwikkelingen in een open boskamer van de bosrandzone is mogelijk als de eventuele ontwikkeling past binnen de thema's voedsel, gezondheid, natuur en recreatie. Doordat recreatie, golfen, op een natuurlijke manier in een natuurgebied wordt ingevuld wordt rekening gehouden met de bestaande kwaliteiten van de locatie waar de uitbreiding plaatsvindt.

3.6 Conclusie beleidskader

Uit het bovenstaande kan worden geconcludeerd dat de uitbreiding van de golfbaan op het betreffende perceel past binnen het beleid op rijks- provinciaal en gemeentelijk niveau.

4 Milieu- en omgevingsaspecten

4.1 Algemeen

Verschillende milieuaspecten vormen input bij de uitbreiding van de golfbaan. In dat verband dient bij de afweging van ruimtelijke ontwikkeling te worden onderzocht welke milieuaspecten daarbij een rol (kunnen) spelen. Tevens is het van belang milieubelastende functies ruimtelijk te scheiden van milieugevoelige functies.

In dit hoofdstuk wordt per thema beschreven wat de status is van het thema in het besluitgebied en welke gevolgen dit heeft voor de gewenste ontwikkeling.

4.2 Natuur

De natuurwetgeving schrijft voor om, voorafgaand aan een ontwikkeling, een inschatting te maken van de natuurwaarden van het besluitgebied en mogelijke effecten hierop, veroorzaakt door de voorgestane ontwikkelingen.

Hiertoe is een natuurtoets² uitgevoerd. Deze natuurtoets bestaat uit literatuuronderzoek, een oriënterend veldbezoek en een aanvullend soortgericht veldbezoek. De natuurtoets is als bijlage bij deze ruimtelijke onderbouwing gevoegd. Hieronder worden de belangrijkste conclusies weergegeven.

De natuurtoets gaat in op gebiedsbescherming en soortenbescherming. Met betrekking tot gebiedsbescherming zijn de Natuurbeschermingswet en de Ecologische Hoofdstructuur van belang.

Natura 2000

Het besluitgebied bevindt zich binnen de invloedssfeer van het Natura 2000 gebied de Veluwe. Uit de natuurtoets blijkt echter dat de voorgenomen ontwikkeling geen negatief effect heeft op kwalificerende soorten of habitattypen. Een vervolgpcedure is daarom niet nodig.

In aanvulling op het natuuronderzoek is een berekening uitgevoerd naar stikstofdepositie als gevolg van de toename van het wegverkeer door de uitbreiding van de golfbaan³. Er zijn berekeningen uitgevoerd voor drie Natura 2000-gebieden: Veluwe, Rijntakken en Binnenveld. Uit de rekenresultaten blijkt dat nergens sprake is van een toename van stikstofdepositie op gevoelige habitattypen van meer dan 0,05 mol N/ha/j. Een (significant) effect op instandhoudingsdoelstellingen van Natura 2000-gebieden als gevolg van een toename van stikstofdepositie vanuit wegverkeer door de uitbreiding van golfbaan De Zoom is uitgesloten.

Gelders Natuurnetwerk

Daarnaast ligt het besluitgebied binnen de begrenzing van het Gelders Natuurnetwerk (EHS, zie tevens figuur 3.1.)

Uit de natuurtoets blijkt dat de aanleg van de uitbreiding van de golfbaan geen significant negatief effect heeft op de plaatselijk aanwezige kenmerkende waarden. Tevens wordt geconcludeerd dat de aanleg door doelmatige inpassing en inrichting de EHS plaatselijk juist kan versterken. Het stoppen van de bemesting van de akker en de inrichting met natuurlijke elementen dragen bij aan versterking van de plaatselijke structuur van het natuurgebied en de functie als leefgebied en doortrekgebied voor diersoorten. Het weinig intensieve gebruik als golfbaan levert geen grote verstoring op voor de soorten van de EHS. Het areaal te kappen bomen binnen de EHS wordt voor 166 % gecompenseerd.

² Natuurtoets uitbreiding golfbaan Wageningen Hoog, Grontmij, oktober 2012

³ Berekening stikstofdepositie uitbreiding golfbaan De Zoom, Grontmij, 5 maart 2015

Flora- en faunawet

Uit de natuurtoets blijkt dat er geen planten, amfibieën, reptielen en ongewervelden binnen het besluitgebied kunnen voorkomen die beschermd zijn onder Flora- en faunawet tabel 2 en/of 3 die mogelijk bij de uitvoering van het project worden verstoord.

Uit de natuurtoets blijkt verder dat er zoogdieren binnen het plangebied voorkomen, die beschermd zijn onder Flora- en faunawet tabel 3. Het gaat om diverse vleermuissoorten. Voor deze vleermuissoorten heeft het plangebied een functie als foerageergebied. In het onderzoek wordt geconcludeerd dat deze functie door de planontwikkeling niet negatief wordt beïnvloed. Ten aanzien van vleermuizen dienen werkzaamheden in de kwetsbare periode (globaal april-oktober) zonder gebruik van kunstlicht uitgevoerd te worden.

In het besluitgebied komen broedvogelsoorten voor, waarbij het nest en functioneel leefgebied uitsluitend tijdens het broedseizoen zijn beschermd. Eventuele verstorende werkzaamheden dienen daarom uitsluitend buiten het broedseizoen te worden uitgevoerd.

Geconcludeerd wordt dat er vanuit de wet- en regelgeving op het gebied van natuur geen belemmering bestaat voor de uitbreiding van de golfbaan. Er hoeft geen ontheffing van de Flora- en faunawet aangevraagd te worden.

Wel is in 2012 een melding Boswet gedaan voor de kap van houtopstand. Op grond van deze melding is de kap reeds toegestaan. Voor zover noodzakelijk zal voor uitvoering een nieuwe melding worden gedaan. Deze wordt ook dan verleenbaar geacht.

4.3 Landschap

De bossen aan de oostzijde van de gemeente liggen op de stuwwal van het Veluwemassief. De zuidkant van de Veluwe was altijd een geliefde plaats om te wonen. Er zijn diverse landgoederen en buitenplaatsen ontstaan op de stuwwal(rand) die in de 19^e eeuw steeds meer werd bebost. Het bosgebied herbergt nu veel natuurwaarden en is een belangrijke recreatieve bestemming. De uitbreiding is voorzien op een agrarische enclave binnen de Veluwe. Kenmerken zijn onder meer de afwisseling van grootschalig bos en kleinschalige, open landbouwgronden (mozaïek) en waardevolle open essen. In het aangrenzende Veluwemassief heersen rust, ruimte en donkerte.

De uitbreiding draagt bij aan de kwaliteiten van het landschap. Het nieuwe grondgebruik past bij het karakter, landschap en ecologische kwaliteiten van het landgoed. De afwisseling tussen kleinschalige open gronden (de holes) en bos blijft behouden. Bovendien wordt de beplanting aangepast. Bij de kap worden zoveel mogelijk de inheemse soorten behouden en bij de aanplant wordt ook gebruik gemaakt van inheemse soorten die van oudsher in dit gebied voorkomen. Daarbij wordt de structuur van het landgoed of andere landschappelijke kwaliteiten niet aangetast.

Voor de aanleg is geen groot grondverzet nodig, er wordt namelijk gebruik gemaakt van het natuurlijk reliëf. Het eindresultaat wordt een schraal terrein met solitaire boomgroepen, ruigte en (heide)struiken, relatief kleine fairways, greens van gras en enkele zandbunkers. Alleen de greens worden (zo nodig) beregend, daartoe wordt een kleine waterpartij aangelegd. Er worden natuurlijke terreinafscheidingen aangelegd zoals stobbenwallen en struikenpartijen/heggen om te voorkomen dat wandelaars of andere recreanten de baan op gaan.

Het onderhoud zoals dat momenteel op de huidige 9 holes wordt verricht, zal worden doorgezet op de geplande uitbreiding van 5 holes. Bij het onderhoud worden zo min mogelijk bestrijdingsmiddelen toegepast. Tot op heden is op de Wageningse Golfclub geen gebruik gemaakt van bestrijdingsmiddelen bij het onderhoud. Onkruid wordt, voor zover dat mogelijk is, handmatig verwijderd door leden van de club en bestrijdingsmiddelen ter bestrijding van schimmels worden niet toegepast. De greens krijgen in het beheer zoveel aandacht dat het gebruik van bestrijdingsmiddelen minimaal of helemaal niet nodig is. In het beheer wordt gebruik gemaakt van meest organische meststoffen (DCM-start) en organische plantversterkers als: Porthcawl, Biomass Sugar en de biologische vilt verwijderaar TC5. Het onderhoudsprogramma is er verder

op gericht middels mechanische cultuurtechnische handelingen een gezonde grasmat en bodem te realiseren. Organische meststoffen dragen hier voor een belangrijke deel in bij, doordat deze het bodemleven (wormen, bacteriën en mycorrhiza) verder stimuleren. Bij het beheer wordt geen gebruik gemaakt van insecticiden. Het watergebruik op de greens is minimaal. De greens bestaan uit een grasbestand van roodzwenk- en struisgrassen. Deze grassen hebben een minimale behoefte aan water en presteren het beste onder redelijk droge omstandigheden. Veelvuldig gebruik van water stimuleert ongewenste grassoorten als straatgras, ruwbeemdgras en gestreepte witbol. De laatst genoemde grassen zijn zeer gevoelig voor schimmelinfecties. Veel water geven zou haaks staan op het duurzame beheer van golfbanen wat wordt toegepast.

4.4 Water

Bij ruimtelijke plannen is sinds bijna 10 jaar de watertoets wettelijk van toepassing: een procedure waarbij de initiatiefnemer in een vroeg stadium overleg voert met de waterbeheerder over waterhuishoudkundige aspecten van ruimtelijke plannen. De watertoets heeft als doel te voorkomen dat nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen in strijd zijn met duurzaam waterbeheer.

De waterparagraaf is een verplicht onderdeel van de ruimtelijke onderbouwing en vormt een wezenlijk element in het gehele watertoetsproces. Het fungeert als een instrument waarin de waterhuishoudkundige gevolgen van een plan inzichtelijk worden gemaakt, de gemaakte afwijkingen expliciet en toetsbaar worden vastgelegd en het wateradvies van de waterbeheerder wordt opgenomen.

In het algemeen is het waterbeleid van het Rijk, de provincie Gelderland, de gemeente Wageningen en het waterschap Vallei & Eem gericht op een duurzaam en robuust waterbeheer. Bij ruimtelijke ontwikkelingen wordt de trits 'vasthouden-bergen-afvoeren' gehanteerd. Dit beleid is per overheidsniveau in diverse beleidsdocumenten verankerd.

De gemeente heeft de zorgplicht voor de inzameling en het transport van afvalwater, het inzamelen en verwerken van overtollig hemelwater en het voorkomen van structurele grondwateroverlast. Het actuele beleid hiervoor is vastgelegd in het Verbreed GRP Wageningen 2010-2015.

Het waterschap heeft de zorg voor het kwantiteits- en kwaliteitsbeheer van het oppervlaktewater in zijn beheersgebied. Het beleid en de regels van het waterschap zijn vastgelegd in het Waterbeheerplan 2010-2015 en in diverse verordeningen. De belangrijkste verordening is de Keur.

Het plangebied is in de huidige situatie voornamelijk in agrarisch gebruik (weilanden) en bos. Het ligt in een hoog en droog gebied gelegen op de stuwwal in de bosrand. Aan de oostzijde vormen de bossen een uitloper van de Veluwe. De bodems zijn goed doorlatend (grof zand) en het gebied heeft een diepe grondwaterstand (GT VII). Het gebied is een regenwaterinfiltratiegebied. De neerslag die infiltreert in de bodem stroomt naar het grondwater en komt meer naar het westen (het Binnenveld) als lokale kwel aan de oppervlakte. In het plangebied bevinden zich geen primaire en tertiaire watergangen.

Bij toename van verhard, afvoerend oppervlak door ruimtelijke ontwikkelingen, dient conform het beleid van gemeente en waterschap extra berging te worden gerealiseerd als compensatie voor de toegenomen belasting van het oppervlaktewater. Bij het realiseren van de voorgenomen uitbreiding van de golfbaan is er geen noodzaak voor het realiseren van extra berging omdat er geen uitbreiding van afvoerend, verhard oppervlak plaatsvindt.

4.5 Bodem

Voor de uitbreiding van de golfbaan is een verkennend bodemonderzoek⁴ verricht. Deze is als bijlage bij deze ruimtelijke onderbouwing gevoegd. In deze paragraaf worden de belangrijkste conclusies weergegeven.

4 Verkennend bodemonderzoek, Ter plaatse van de toekomstige golfbaan te Wageningen, Grontmij, 30 augustus 2012

Doel van het onderzoek was het vaststellen van de milieuhygiënische bodemkwaliteit van de onderzoekslocatie. Geconcludeerd wordt dat in de bovengrond geen verontreinigingen zijn aangetoond. Een uitzondering hierop vormt alleen mengmonster mm2 bg. Hierin is een lichte overschrijding van de Achtergrondwaarde voor lood aangetoond. In de ondergrond zijn (met uitzondering van mengmonster mm3 og: een lichte overschrijding van de Achtergrondwaarde voor molybdeen) geen verontreinigingen aangetoond. Mogelijk zijn beide overschrijden te wijten aan het gebruik van een perceelsgedeelte ten behoeve van de akkerbouw. Wellicht heeft bemesting ter plaatse in het verleden de uitspoeling van een of beide metalen beïnvloed. Op basis van de uitkomsten van het onderzoek behoeven er vanuit milieuhygiënisch oogpunt gezien geen beperkingen te worden gesteld aan het toekomstige gebruik van de locatie als golfbaan.

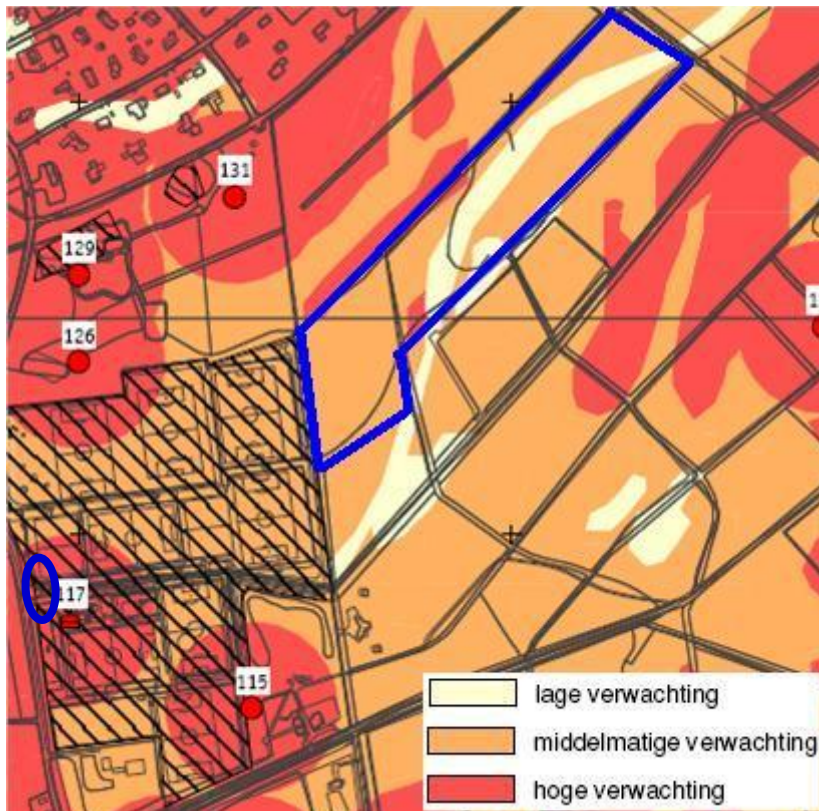
4.6 Archeologie en cultuurhistorie

Voordat ontwikkelingen mogelijk worden gemaakt, dient te worden nagegaan of er vanuit archeologisch en cultuurhistorisch oogpunt belemmeringen bestaan.

Archeologisch beleid

De gemeente Wageningen heeft een archeologische waarden- en verwachtingenkaart laten maken op basis waarvan een beleidskaart is gemaakt (vastgesteld in 2011). Deze kaart met het bijbehorend rapport vormt de basis voor het gemeentelijke archeologiebeleid. Op de beleidskaart worden de volgende verwachtingscategorieën onderscheiden: 'hoge verwachting', 'middelmatige verwachting' en 'lage verwachting'. Per categorie is een onderzoeksadvies (AMZ-advies) gegeven.

De uitbreidingslocatie van de golfbaan heeft op de kaart een 'middelmatige verwachting' en 'lage verwachting'. Tevens is voor een klein gebiedje een 'hoge verwachting' aangegeven. In figuur 4.1 is een uitsnede van de archeologische beleidskaart ter plaatse van het besluitgebied weergegeven.

figuur 4.1 Archeologische beleidskaart Wageningen t.p.v. besluitgebied (blauw omlijnd)

Het advies dat voor de verschillende verwachtingen wordt gegeven luidt als volgt:

Lage verwachting:	Streven naar behoud in huidige staat (streven naar extensieve vormen van grondgebruik). Bodemingrepen dieper dan de bouwvoor vermijden. Bij planvorming en voorafgaand aan de vergunningverlening vroegtijdig archeologisch onderzoek vereist (inventariseren archeologisch onderzoek) en streven naar inpassing van terreinen met een archeologische status (AMK-terreinen).
Middelmatige verwachting:	Streven naar behoud in huidige staat (streven naar extensieve vormen van grondgebruik). Bodemingrepen dieper dan de bouwvoor vermijden. Bij planvorming en voorafgaand aan de vergunningverlening vroegtijdig archeologisch bureauonderzoek vereist.
Hoge verwachting:	Streven naar behoud in huidige staat niet vereist. Bij planvorming en voorafgaand aan vergunningverlening vroegtijdig archeologisch bureauonderzoek vereist archeologische quick scan). Op basis van de uitkomsten van het bureauonderzoek wordt bij uitvoering grondwerkzaamheden aanbevolen deze al dan niet archeologisch te begeleiden.

Op basis van deze gegevens is een archeologisch bureauonderzoek uitgevoerd voor de uitbreidingslocatie.

Archeologisch onderzoek

Om de exacte verwachtingswaarde van het besluitgebied nader te kunnen bepalen is in de periode juni tot en met augustus 2012 archeologisch onderzoek⁵ uitgevoerd. Dit onderzoek heeft bestaan uit een bureauonderzoek en een verkennend booronderzoek. De rapportage hiervan is als bijlage bij deze ruimtelijke onderbouwing gevoegd. In deze paragraaf worden de belangrijkste conclusies weergegeven.

Het bureauonderzoek toonde aan dat zich mogelijk archeologische waarden in het plangebied zouden kunnen bevinden daterend uit het Neolithicum tot in de Vroege Middeleeuwen indien er een intact bodemprofiel aanwezig is. Er is echter een reële kans aanwezig dat de bodem in het subrecente verleden is vergraven. Daarom is aansluitend een inventariserend veldonderzoek uitgevoerd door middel van boringen.

Tijdens het booronderzoek is nergens een intacte holtpodzelbodem aangetroffen. Geconcludeerd kan worden dat de natuurlijke bodemopbouw binnen het plangebied als verstoord beschouwd dient te worden. Hierdoor is de kans op het aantreffen van intacte archeologische resten *in situ* laag. De gespecificeerde archeologische verwachting, zoals die is weergegeven tijdens het bureauonderzoek, kan door de resultaten van het booronderzoek bijgesteld worden tot laag voor alle archeologische perioden.

Op basis van de resultaten van het veldonderzoek wordt geadviseerd om geen vervolgonderzoek uit te voeren. De voorgenomen grondwerkzaamheden kunnen zonder archeologisch bezwaar worden uitgevoerd.

In het deel van het plangebied dat binnen het huidige sportcomplex is gelegen, is geen onderzoek noodzakelijk. Bij de aanleg van het sportcomplex is de bodem zwaar verstoord en nader onderzoek wordt om deze reden niet zinvol geacht.

Cultuurhistorie

In de Late Middeleeuwen bevindt het plangebied zich aan de rand van een uitgestrekte gebied van bos en heide van de Veluwe. Op de droge holtpodzolgronden groeide een droog eikenberkenbos. Deze gronden werden als jachtgronden gebruikt door de locale aristocratie. Om de naastgelegen bouwgronden te beschermen tegen vraat van het loslopend wild, werd een wildgraaf aangelegd, die aan de rand van de stuwwal, van Lunteren naar Wageningen liep. De

⁵ Archeologisch onderzoek uitbreiding Wageningse Golfclub, 29 augustus 2012, Grontmij archeologische rapporten 1217, referentienummer GM-0072387

wildgraaf bestond uit een opgeworpen aarden wal met aan de buitenzijden een greppel. Bovenop de wal was een houten hekwerk geplaatst. Het geheel had een hoogte van circa 1,80 m. Resten van deze wildgraaf zijn in de omgeving van het plangebied nog zichtbaar in het landschap, bijvoorbeeld aan de Zoomweg, op circa 400 m ten westen van begrenzing van het plangebied.

De eerste nauwkeurige gegevens over de indeling van het plangebied zijn te vinden op de kadastrale minuut uit het begin van de 19^e eeuw. Hierop staat vermeld dat het land in eigendom is van een zekere Jan van Rijn, wethouder te Wageningen, en dat dit beplant is met een dennenbos. In de loop van de 19^e eeuw werden op de zandrijke gronden van de Veluwe en de Utrechtse Heuvelrug naaldbossen aangelegd om zandverstuiving tegen te gaan en behoeve van de opkomende mijnbouw en andere commerciële activiteiten. Het plangebied ligt ook in een zone van vergraven gronden ten behoeve van bosbouw. Deze activiteit vindt nog altijd plaats in het plangebied.

De huidige indeling van het plangebied, waarbij het westelijk deel is bebost en het oostelijk deel als bouwland in gebruik is, dateert van circa 1870, getuige de Bonnekaarten uit de periode 1870-1932 en de topografische kaarten uit de periode van 1958–1990.

In de Kennisinfrastructuur Cultuurhistorie (KICH) staan veel gegevens opgenomen betreffende cultuurhistorie. Hierin staan onder andere ook de zogenaamde MIP monumenten weergegeven. Dit zijn waardevolle cultuurhistorische gebouwde objecten uit de periode 1850-1940 (Jongere bouwkunst). Deze gegevens zijn verzameld tijdens het Monumenten Inventarisatie Project (MIP). MIP-monumenten hebben overigens geen beschermde status. Tijdens het raadplegen van KICH zijn geen cultuurhistorische of bouwhistorische objecten gevonden binnen de begrenzing van het plangebied, of in de direct omgeving daarvan.

Het plangebied is onderdeel van het landgoed/buitenplaats De Dorskamp. Het gebruik van de gronden ten behoeve van bosbouw vormde een noodzakelijk gebruik waar inkomsten uit voortkwamen. Het landgoed was ingericht met een verblijfsgedeelte (huis en tuin) en een nutsge-deelte (groentetuin en fruitboomgaard en produktiebos). Percelen bos en lanen met bomen verdwenen als het hout zijn hoogste opbrengst bereikte. De inkomsten hieruit financieren mede het behoud van het landgoed/buitenplaats. In de huidige tijd is het niet langer mogelijk gebleken het agrarische gebruik in het plangebied voort te zetten. Vanwege de beperkte omvang van het perceel en in combinatie met de schade die ontstaat vanwege het recreatieve medegebruik, is door diverse achtereenvolgende pachters de overeenkomst met het landgoed voor dit perceel opgezegd.

De keuze voor de uitbreiding van de golfbaan past binnen de cultuurhistorische context van het landgoed/buitenplaats. Het landgoed/buitenplaats werd alleen in de zomer bewoond. Hier werd in de zomer vertier gezocht. Ten aanzien van de inpassing van de uitbreiding van de golfbaan (het ontwerp) wordt aansluiting gezocht bij de kwaliteiten van het landgoed/buitenplaats.

De eigenaar van het landgoed heeft gezocht naar een nieuw grondgebruik dat past bij het karakter, landschap en de ecologische kwaliteiten van het landgoed. Dit heeft geleid tot het voorgenomen gebruik als golfbaan, in combinatie met de bestaande bosbouw. De huuropbrengsten van de Wageningse Golfclub dragen bij aan het behoud van het landgoed, terwijl de structuur van het landgoed of andere cultuurhistorische kwaliteiten niet worden aangetast.

4.7 Externe veiligheid

Om de uitbreiding van de golfbaan te kunnen ontwikkelen is het noodzakelijk aan te tonen dat de omgeving geen onaanvaardbare risico's veroorzaakt voor het te ontwikkelen plan. Daarom is een risico-inventarisatie⁶ uitgevoerd waarbij binnen een straal van 1 kilometer is gekeken naar de volgende aspecten die van invloed kunnen zijn op het besluitgebied:

- risicovolle inrichtingen;
- transport van gevaarlijke stoffen door buisleidingen;
- transport van gevaarlijke stoffen over spoor, water en weg.

Risicovolle inrichtingen

Binnen het inventarisatiegebied van 1 kilometer bestaan de inrichtingen V.O.F. Taxi- en Automobielverhuurbedrijf en Servicestation E. Meurs en Zoon. Deze liggen op circa 1 kilometer van het besluitgebied. Op het terrein van V.O.F. Taxi- en Automobielverhuurbedrijf en Servicestation E. Meurs en Zoon is een aantal risicobronnen aanwezig die een risicocontour veroorzaken.

Het gaat om de volgende bronnen:

- LPG Vulpunt, 110 meter risicocontour;
- Reservoir, 25 meter risicocontour
- Afleverinstallatie, 15 meter risicocontour.

Geen van de bovenstaande contouren liggen over het besluitgebied. Deze vormen dus geen belemmering voor de uitbreiding van de golfbaan.

Transport van gevaarlijke stoffen door buisleidingen

De volgende buisleiding ligt binnen het inventarisatiegebied:

- N-568-01 (Gasunie, 10", 40 bar, 120 m invloedsgebied, besluitgebied ligt niet in invloedsgebied);

De buisleiding ligt op een afstand van meer dan 200 meter en vormt geen belemmering voor de uitbreiding van de golfbaan.

Transport van gevaarlijke stoffen over spoor, water en weg

Binnen het inventarisatiegebied ligt geen spoor, waterweg en geen weg waarover gevaarlijke stoffen worden vervoerd. Vanuit dit aspect gelden dus geen belemmeringen voor de uitbreiding van de golfbaan.

4.8 Verkeer en parkeren

Verkeersafwikkeling

Voor de voorgenomen uitbreiding van de golfbaan is een verkeersonderzoek⁷ uitgevoerd, waarbij de verkeerssituatie is bekeken. De uitbreiding van het golfterrein met 5 holes leidt tot een verkeersgeneratie van 14,5 motorvoertuigbewegingen per etmaal op een gemiddelde weekdag.

Dit gemiddelde aantal van 14,5 motorvoertuigbewegingen per weekdag etmaal, is verwaarloosbaar. Met het oog op de huidige verkeersintensiteiten (maximaal 1.500 motorvoertuigen per etmaal) die nu voorkomen op de Zoomweg en Geertjesweg en dat de uitbreiding tot doel heeft om het ledenaantal op peil te houden, is deze toename minimaal en heeft daarmee dan ook geen effect op de verkeersveiligheid, bereikbaarheid of leefbaarheid.

Op piekmomenten heeft de gemeente Wageningen al verkeersmaatregelen ingesteld om op drukke momenten het verkeer op een goede wijze af te kunnen wikkelen: op de Zoomweg is reeds éénrichtingsverkeer ingesteld in combinatie met een stopverbod aan 1 zijde van de weg op zaterdag tot 18:00 uur. Gezien de beperkte verkeersaantrekkende werking van de uitbrei-

6 Risico-inventarisatie Uitbreidingslocatie Golfbaan Wageningen, referentienummer 319630.DBlt.424.R102, Grontmij, juli 2012

7 Verkeersonderzoek BP uitbreiding Golfbaan Wageningen, referentienummer 319630.htn.500.N01, Grontmij, 30 oktober 2012

ding van het golfterrein zal dit als gevolg van deze ontwikkeling naar verwachting niet tot doorstromingsproblemen leiden.

Parkeren

In het gemeentelijk parkeerbeleid is een parkeernorm opgenomen voor een golfbaan van 6,0 parkeerplaatsen per hole. Deze norm is afgeleid van de landelijke parkeerkencijfers zoals die golden ten tijde van het opstellen van het parkeerbeleid (CROW-publicatie 182). Ten tijde van het opstellen van het parkeerbeleid (2008) bevatte deze publicatie de meest actuele kencijfers. De Wageningse norm komt overeen met het minimale parkeerkencijfer voor de 'rest van de bebouwde kom' in een matig stedelijk gebied.

In oktober 2012 zijn de landelijke parkeerkencijfers geactualiseerd (CROW-publicatie 317). De nieuwe parkeerkencijfers laten voor een golfbaan zien dat de parkeerbehoefte aanzienlijk lager wordt ingeschat dan op basis van de oude parkeerkencijfers -en dus het Wageningse parkeerbeleid-. Op basis van de nieuwe CROW-publicatie zou de totale behoefte van een 60 hectare groot 18-holes golfbaan dan 86,0 parkeerplaatsen bedragen. Dit komt neer op 4,78 parkeerplaatsen per hole of 1,43 parkeerplaatsen per hectare golfterrein. Doorvertaling van deze parkeerkencijfers naar de uitbreiding van WGC zou leiden tot een parkeerbehoefte van 7,2 (op basis van hectaren golfterrein) tot 23,9 (op basis van aantal holes) parkeerplaatsen zijn.

Deze doorvertaling is echter te eenvoudig, voor de situatie in Wageningen is maatwerk nodig. Het parkeerbeleid biedt de mogelijkheid voor maatwerk. Het uitgangspunt is dat de reële extra parkeerbehoefte als gevolg van het plan opgevangen wordt. Het parkeerbeleid is daarin een hulpmiddel voor de gemeente dat als leidraad kan dienen als de parkeerbehoefte op voorhand moeilijk is in te schatten of als nadere informatie over het toekomstige gebruik niet beschikbaar is.

Omdat de vergunningaanvraag een uitbreiding betreft van een bestaande golfclub, is goed inzicht in de te verwachten parkeerdruk te krijgen. De Wageningse golfclub heeft goed inzicht in het maximale gebruik dat bij de 5 extra holes zal kunnen ontstaan. De extra holes zijn immers bedoeld om de huidige leden te faciliteren. Op basis hiervan zijn maximaal 10 personen extra aanwezig (5 holes, 2 personen per hole) op het moment dat sprake is van een piekbelasting van het sportpark en de huidige parkeermogelijkheden onvoldoende capaciteit hebben om de extra parkeerdruk van de golfclub te faciliteren. De 10 extra personen leiden tot een toename van de parkeerdruk van 8 parkeerplaatsen.

Dit is ook in lijn met de huidige parkeerdruk die aanwezig is bij de 9 holes. Op drukke momenten, waarbij de volledige 9 holes beschikbaar zijn, zijn in de huidige situatie maximaal 20 parkeerplaatsen in gebruik door de golfclub. De aanwezige leden spelen dan op de holes, maken gebruik van de oefenfaciliteiten of hebben les. De gemeente Wageningen heeft parkeerdrukmetingen uitgevoerd die dit beeld bevestigen⁸. Daaruit volgt een gemiddelde bezetting van 1,65 parkeerplaatsen per hole. De 5 extra holes leiden dan tot een parkeerbehoefte van $5 * 1,65 \text{ pp} = 8,25$ parkeerplaatsen. Op basis van deze tellingen kan er van worden uitgegaan dat 8 parkeerplaatsen redelijk is om extra aan te leggen.

De Wageningse golfclub is dan ook een volstrekt andere golfclub dan een gemiddelde (18-holes) wedstrijd golfbaan, waar de parkeernorm op is gebaseerd. Zo is de lengte per hole veel korter (golfweg de helft), telt de club minder leden, die ook nog op kortere afstand van de club wonen en zijn er beperkte voorzieningen in het clubgebouw (geen horeca). Het ledenaantal en de capaciteit per hole is dan ook veel kleiner. De club kent een groot aandeel gepensioneerden. De ervaring is dat het doordeweeks drukker is dan in het weekend, dit is ook de verwachting voor het gebruik van de nieuwe holes. Op zaterdag kan alleen gebruik worden gemaakt van de 5 holes die worden gerealiseerd in de uitbreiding. Het is de verwachting dat 5 holes ook relatief minder bezoekers aantrekken dan de huidige 9 holes. Voor de doordeweekse dagen biedt de aanwezigheid van 5 extra holes extra mogelijkheden om een toernooi te organiseren. Voor de zaterdag en zondag is dit minder interessant.

⁸

Advies Verkeer: Golfbaan uitbreiding, gemeente Wageningen, februari 2015

In onderstaand overzicht zijn de belangrijkste verschillen op een rij gezet.

	Parkeerbeleid Wageningen (afgeleid van landelijke CROW richtlijn)	Reële behoefte (ervaring WGC)
Basis voor parkeerbehoefte	Standaard 18 holes (wedstrijd)golfbaan	Realistisch gebruik uitbreiding
Aantrekkingskracht	Regionaal	Lokaal
Wedstrijden/toernooien	Ja	Nee
Aanwezigen	Golfers, bezoekers (toeschouwers), personeel van de horecevoorziening, golfshop en voor baanonderhoud	Geen bezoekers (toeschouwers) en geen personeel
Voorzieningen	Uitgebreide eet- en drinkgelegenheid in clubgebouw (verlengd verblijf)	Beperkte drinkgelegenheid in clubgebouw
Aantal verwachte aanwezigen op de uitbreiding	38 personen	10 personen

Zonder aanvullende parkeergelegenheid zullen meer mensen, als gevolg van de uitbreiding van het golfterrein, in de berm parkeren. Het is daarom wenselijk om in de directe omgeving van de ontwikkeling 8 extra parkeerplaatsen te realiseren. Voorkomen dient te worden dat mensen vlakbij de kruising Heidepark / Scheidingslaan parkeren. Dit kan leiden tot bermschade en mogelijk ook doorstromingsproblemen als gevolg van onjuist geparkeerde voertuigen.

In de reguliere gebruikssituatie van de golfclub, waarbij alle 14 holes beschikbaar zijn, is het sportpark niet in gebruik door overige sporters. De bestaande parkeergelegenheid van circa 90 parkeerplaatsen evenwijdig aan de Zoomweg en 19 parkeerplaatsen bij de parkeerlus is dan voldoende groot om de parkeerdruk op te vangen. Enkel op de zaterdag, gedurende het voetbalseizoen ontstaat een extra parkeerdruk, aangezien op dat moment in de huidige situatie de golfbaan niet in gebruik is. In de toekomstige situatie zijn dan de 5 holes van de uitbreiding wel beschikbaar. De bestaande parkeergelegenheid is op de zaterdag reeds in gebruik, waardoor een oplossing nodig is voor de extra parkeerdruk van de golfbaan op zaterdag. Hiervoor dienen 8 nieuwe parkeerplaatsen gerealiseerd te worden.

In 2015 wordt de bestaande parkeergelegenheid van het sportpark De Zoom uitgebreid. Bij deze uitbreiding is rekening gehouden met de extra parkeerdruk die ontstaat als gevolg van de uitbreiding van de golfclub. Daarmee is de extra parkeerdruk van 8 parkeerplaatsen die als gevolg van het project ontstaat, reeds opgevangen.

4.9 Geluid

Met de voorgenomen ontwikkeling worden geen geluidgevoelige functies mogelijk gemaakt. Tevens wordt geen zoneringsplichtige weg aangelegd zoals bedoeld in de Wet geluidhinder. Vanuit deze wet bestaat daardoor geen onderzoeksverplichting. Wel is het vanuit het aspect van een goede ruimtelijke ordening van belang om de situatie te beoordelen. Zoals in paragraaf 4.8 is toegelicht, veroorzaakt de uitbreiding van de golfbaan een beperkte verkeerstoename, namelijk maximaal 14,5 extra verkeersbewegingen per etmaal ten opzichte van de huidige situatie. Wel is de verwachting dat op de tijden dat het in de huidige situatie het drukst is, 's avonds en in het weekend, de verkeersbelasting zal toenemen. Het is daarom mogelijk dat het wegverkeerslawaai op die tijden toeneemt. Met name langs de Geertjesweg, waar het meeste verkeer over zal rijden om bij de parkeerplaats van het sportcomplex te komen. Hier zijn enkele woningen gesitueerd. Echter, zoals ook in paragraaf 4.8 is onderbouwd, zal deze toename gering zijn, en is dit aanvaardbaar voor de omgeving.

Daarnaast zal van de activiteiten op de golfbaan zelf geen hinder worden ondervonden, omdat de dichtstbijzijnde gevoelige functie op voldoende afstand is gelegen tot het besluitgebied. In paragraaf 4.11 wordt hier ook op ingegaan.

4.10 Luchtkwaliteit

In de Wet Milieubeheer gaat paragraaf 5.2 over luchtkwaliteit. Op basis van deze wetgeving kunnen ruimtelijk-economische initiatieven worden uitgevoerd als aan één of meer voorwaarden wordt voldaan:

- grenswaarden niet worden overschreden;
- de luchtkwaliteit per saldo verbetert of ten minste gelijk blijft;
- het initiatief niet in betekenende mate bijdraagt aan de luchtkwaliteit;
- het initiatief is opgenomen in het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL).

De Wet Luchtkwaliteit maakt onderscheid tussen kleine en grote ruimtelijke projecten. Onder kleine projecten worden projecten verstaan die de luchtkwaliteit 'niet in betekende mate' verslechteren. Deze projecten worden niet meer beoordeeld op luchtkwaliteit. Ze zijn namelijk zo klein dat ze geen wezenlijke invloed hebben op de luchtkwaliteit. Draagt een klein project niet of nauwelijks bij aan luchtverontreiniging, dan is er geen belemmering voor. Het ministerie VROM heeft de definitie van 'in betekende mate' vastgelegd in het Besluit NIBM. Projecten die de concentratie CO₂ of fijn stof met meer dan 3% van de grenswaarde verhogen, dragen in betekende mate bij aan de luchtvervuiling.

Deze 3%-grens is voor een aantal categorieën projecten in de regeling NIBM omgezet in getalsmatige grenzen, bijvoorbeeld:

- woningbouw: 1.500 woningen netto bij 1 ontsluitingsweg, 3.000 woningen bij 2 ontsluitingswegen;
- kantoorlocaties: 100.000 m² bruto vloeroppervlak bij 1 ontsluitingsweg, 200.000 m² bruto vloeroppervlak bij 2 ontsluitingswegen.

Voor de berekening van de invloed van een ontwikkeling op de luchtkwaliteit kan gebruik gemaakt van de NIBM-tool. Deze is beschikbaar gesteld door het kenniscentrum Infomil. Voor de voorgenomen uitbreiding van de golfbaan is de NIBM-tool ingevuld. Als toename van het aantal verkeersbewegingen is 14,5 gehanteerd, zoals uit het verkeersonderzoek bleek. De conclusie is dat de bijdrage van het extra verkeer niet in betekende mate is en geen nader onderzoek benodigd is.

4.11 Bedrijven en milieuzonering

In het kader van een goede ruimtelijke ordening is ruimtelijke afstemming tussen bedrijfsactiviteiten, voorzieningen en gevoelige functies (zoals woningen) noodzakelijk. Bij deze afstemming kan gebruik worden gemaakt van de richtafstanden uit de basiszoneringslijst van de VNG-brochure "Bedrijven en milieuzonering" (2009).

In de VNG-brochure is voor golfbanen een afstand van 10 meter tot aan gevoelige functies aangegeven. Het gaat daarbij om het aspect geluid. Binnen een straal van 10 meter rondom het besluitgebied zijn geen gevoelige functies aanwezig. De dichtstbijzijnde gevoelige functie ligt op circa 130 meter, ten zuiden van het besluitgebied aan de Scheidingslaan.

Er zal daardoor geen hinder optreden als gevolg van de uitbreiding van de golfbaan. Andersom is de golfbaan geen gevoelige functie, waardoor geen rekening hoeft te worden gehouden met bestaande bedrijven of activiteiten.

4.12 Milieueffectrapportage

Op 1 april 2011 is het Besluit m.e.r. gewijzigd. Als gevolg van deze waarden zijn de drempelwaarden van onderdeel D van het Besluit m.e.r. indicatief gemaakt. Dit betekent dat voor alle activiteiten die benoemd zijn in onderdeel D van het Besluit m.e.r., maar die onder deze drempelwaarden vallen getoetst dient te worden of geen (mogelijke) nadelige milieugevolgen ontstaan als gevolg van de voorgenomen activiteit. De uitbreiding van de golfbaan staat niet ge-

noemd in het Besluit m.e.r. Er hoeft daarom geen nader onderzoek in het kader van een (vorm-vrije) m.e.r.-beoordeling plaats te vinden.

4.13 Conclusie milieu- en omgevingsaspecten

Op basis van voorgaand hoofdstuk kan worden geconcludeerd dat er met betrekking tot milieu- en omgevingsaspecten geen belemmeringen bestaan voor de uitbreiding van de golfbaan in het besluitgebied.

5 Uitvoerbaarheid

5.1 Economische uitvoerbaarheid

Volgens artikel 6.12 van de Wet ruimtelijke ordening dient de gemeenteraad een grondexploitatieplan vast te stellen voor gronden waarop een bij algemene maatregel van bestuur aangewezen bouwplan is voorgenomen. Bij de uitbreiding van de golfbaan wordt geen bouwplan mogelijk gemaakt. Een exploitatieplan is daarom niet nodig.

Voor de gronden waar de uitbreiding op is voorzien, is met de eigenaar van dit perceel een huurovereenkomst gesloten. De ontwikkelings-, aanleg- en beheerkosten van de 5 extra holes worden grotendeels voorgefinancierd uit de algemene middelen van de golfclub en uit een verhoging van de contributie. Deze contributieverhoging is al goedgekeurd door de leden van de golfclub. Daarnaast is een begroting gemaakt van de beheerkosten. De contributie is voldoende voor het duurzaam beheer van de baan.

Op korte afstand bevindt zich een andere golfbaan. Beide golfbanen richten zich echter op een ander type golfer en zijn nauwelijks concurrerend ten opzichte van elkaar, en dus voor de golfers geen alternatief. De Wageningse Golfclub biedt een relatief bescheiden baan, van beperkte afmetingen tegen een scherpe contributie. Het maakt de golfsport bereikbaar voor een gevarieerd deel van de bevolking, zowel in financieel opzicht als qua fysieke afstand. Het is bij uitstek een club waarbij de leden op korte afstand wonen, voornamelijk in Wageningen. Bij een traditionele, grotere golfclub, is een grotere afstand van de leden gebruikelijk en bedragen zowel de entreekosten als de jaarlijkse contributie een veelvoud. In feite zijn beide golfbanen complementair. De Wageningse bedient een deel van de bevolking dat anders geen golfsport zou beoefenen en een deel dat naast de Wageningse baan ook gebruik maakt van andere golfbanen (incidenteel of als lid). De complementariteit van beide banen blijkt bijvoorbeeld ook uit het feit dat er leden zijn die op beide banen een lidmaatschap hebben. De uitbreiding is bovendien niet bedoeld om een groei van het ledenbestand te bereiken.

5.2 Maatschappelijke uitvoerbaarheid

Burgers en maatschappelijke organisaties worden bij de bouwplannen betrokken met de ter inzagelegging van deze ruimtelijke onderbouwing en het ontwerpbesluit omgevingsvergunning.

6 Procedure omgevingsvergunning

6.1 Algemeen

De Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) onderscheidt twee voorbereidingsprocedures: de reguliere procedure en de uitgebreide procedure. De regel bij het bepalen van de te volgen procedure is dat de reguliere voorbereidingsprocedure wordt gevolgd, tenzij anders is bepaald. In artikel 3.10 van de Wabo is opgenomen dat een activiteit die in strijd is met het bestemmingsplan de uitgebreide voorbereidingsprocedure moet volgen. Voor voorliggend project wordt dus de uitgebreide procedure gevolgd.

De bevoegdheid om de omgevingsvergunning, voor gebruik in strijd met het bestemmingsplan, te verlenen ligt bij het college van Burgemeester en Wethouders. Voorwaarde is wel dat de gemeenteraad voorafgaand een verklaring van geen bedenkingen afgeeft.

6.2 Voorbereiding

In het kader van het overleg ex artikel 6.18 van het Besluit omgevingsrecht (BOR) is de aanvraag voor omgevingsvergunning toegezonden aan het waterschap Vallei en de provincie. Het waterschap heeft aangegeven geen bezwaren te hebben tegen de uitbreiding van de golfbaan. De provincie heeft aangegeven geen bezwaren te hebben tegen de uitbreiding als de bomenkap voldoende (166%) wordt gecompenseerd. Dit wordt als voorschrift aan deze vergunning verbonden.

6.3 Besluitvorming

De uitgebreide Wabo procedure kent een doorlooptijd van 26 weken en kan eenmaal verlengd worden met zes weken. Op deze procedure is de uniforme openbare voorbereidingsprocedure van afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing. Voordat een besluit wordt genomen, legt de vergunningverlenende instantie het ontwerpbesluit met de overige relevante stukken (waaronder deze ruimtelijke onderbouwing) zes weken ter inzage.

Eenieder heeft dan de mogelijkheid om een zienswijze in te dienen. Bij de besluitvorming op de omgevingsvergunning worden de zienswijzen beoordeeld. Als de omgevingsvergunning wordt verleend, treedt deze in werking met ingang van de dag na afloop van de beroepstermijn, tenzij een verzoek om voorlopige voorziening is gedaan. Op dat moment vormt de omgevingsvergunning de basis om af te wijken van het bestemmingsplan.

6.4 Beroep en hoger beroep

Na bekendmaking van het besluit is het voor iedere belanghebbende mogelijk om beroep in te stellen bij de rechtbank en eventueel voorlopige voorziening aan te vragen. Na uitspraak van de rechtbank kan hoger beroep worden aangetekend bij de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State (en kan eveneens voorlopige voorziening worden aangevraagd).